

ÅRSPLAN

2018
2020

Hektneråsen

A photograph of two children, a boy on the left and a girl on the right, smiling and holding up a large white rectangular sign. The sign contains contact information for Hektneråsen FUS barnehage as.

KONTAKTINFORMASJON

Hektneråsen FUS barnehage as

Tristilvegen 12
2008 Fjerdingby

Hovednummer: 63 83 77 10
Daglig leder: 90705999
e-post: dl.hektnerasen@bhg.no

Hjemmeside:
<https://fus.no/hektnerasen>

AVDELINGENE

EDDERKOPPEN
Telefon: 926 12 054

MAURTUA
Telefon: 954 73 868

MARIHØNA
Telefon: 926 12 054

SOMMERFUGLENE
Telefon: 954 77 307

GRESSHOPPA
Telefon: 926 12 687

Oppdaterte e-postadresser til avdelingenes pedagogiske ledere finnes til enhver tid på barnehagens hjemmeside.

INNLEDNING

Barnehagens årsplan har flere funksjoner. Den skal være et arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning. Planen er et utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen, og den er grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.

Årsplanen gir også informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartnere og andre interessenter.

Som et tillegg til årsplanen lages det månedsplaner på de ulike avdelingene.

Vi evaluerer vårt arbeid kontinuerlig, og planer kan justeres eller endres underveis. Vi åpner for innspill fra barna – det er deres barnehagedag!

Fjerdingsby, mai 2018

Jeanette Sjetne
Daglig leder

ARBEIDET MED ÅRSPLANEN

Arbeidet med årsplanen har vært kreativ og inspirerende prosess for oss. Gjennom planleggingsdager og møter på kveldstid har hele personalgruppen deltatt med gode refleksjoner og evalueringer av fjoråret. Vi har i lederteamet tatt for oss den nye «Rammeplan for barnehager» og sørget for at vårt arbeid står i samspill med hva vi forplikter å levere. Arbeidet med å implementere dette i hele personalgruppen vil foregå gjennom hele barnehageåret.

For oss er det viktig å skape en barnehagehverdag hvor barna vet at de kan medvirke, og hvor det tydelig er rom for at vi voksne kan vise barna at deres ønsker blir hørt og tatt på alvor. Det skal vær rom for at alle kan være seg selv, og vi vil lære alle at den de er, er bra nok. Rammene er satt, men mulighetene er uendelige.

Dette er et solid arbeidsverktøy som alle i Hektneråsen FUS barnehage har et eierforhold til og som vi ser frem til å jobbe ut i fra. Vi har alle bidratt med innspill rundt hva vi ønsker og ser for oss fremover.

STYRINGSdokumenter

Vi jobber etter følgende styrende dokumenter:

- Lov om barnehager er det overordnede styringsdokument for alle barnehager. Loven regulerer blant annet barnehagens formål, innhold og barns rett til medvirkning.
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver er en forskrift til Lov om barnehager.
- FNs barnekonvensjon ble inkorporert i norsk lov i 2003. Den består av 42 artikler som til sammen sier noe om barns rettigheter til bl.a utvikling, omsorg, beskyttelse, deltagelse og innflytelse.
- Barnehagens vedtekter, Etske retningslinjer og Service-erklæring er alle dokumenter vi jobber etter (disse ligger tilgjengelig på barnehagens hjemmeside).
- Forskrift om miljørettet helsevern
- Overordnet fagplan for FUS barnehagene (tilgjengelig for gjennomlesning i barnehagen)
- FUS visjon
- FUS verdier

Gå til barnehagens hjemmeside <https://fus.no/hektnerasen> for lenker til nevnte dokumenter

RAMMEPLANENS SYV FAGOMRÅDER

Rammeplanen er barnehagens arbeidsverktøy og benyttes aktivt i planlegging og evaluering av pedagogisk arbeid. Rammeplanen inneholder syv fagområder som vi i vårt arbeid med barna skal innom. Disse fagområdene er som følger:

1. KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Fagområdet gjelder tilegnelse av talespråk, forberedelse til skriftspråk og kommunikasjon gjennom kroppsspråk.

2. KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Barnehagen skal gi barna grunnleggende erfaringer, ferdigheter, kunnskap og holdninger som barna lærer seg gjennom sanseinntrykk og bevegelse. Godt kosthold og god veksling mellom aktivitet og hvile er av betydning for å utvikle en sunn kropp.

3. KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Barna skal få kjennskap til kulturelle uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, dans og musikk, språk og litteratur, teater, film, arkitektur og design.

4. NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Barnehagen skal bidra til at barn blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, landskap, vær og årstider, likeså bærekraftig utvikling. De skal i møte med teknologi bli kjent med ulike verktøy som kan benyttes.

5. ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Etikk, religion og filosofi former måten å oppfatte mennesker og verden på, og de preger våre verdier og holdninger.

6. NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Barnehagen representerer et betydningsfullt møtested mellom det private og det offentlige rom, og mellom familie og samfunn.

7. ANTALL, ROM OG FORM

Barnehagen skal stimulere barnas matematiske kompetanse. Vi legger vekt på å få inn hverdagsmatematikk i daglig arbeid med barna. Vi legger vekt på tilegnelse av hverdagsmatematikk gjennom den daglige leken, konkretisering og arbeidet med barna.

Hvordan fagområdene tar plass i vårt dagligarbeid skal komme frem i månedsevalueringer/brev fra pedagogisk-leder på avdelingen.

Utfyllende progresjon for hvert av fagområdene finnes i slutten av årsplanen.

VERDIGRUNNLAG

I Hektneråsen FUS barnehage ønsker vi å bidra til å styrke barns følelse av å mestre livet. Hos oss skal barna i møte med de voksne, og hverandre i barnegruppene, kjenne på at det er bra nok å «bare» være seg selv. De skal få kjennskap til at vi kommer fra ulike familier, har ulik tro og ikke tenker likt og samtidig vite at det er helt ok.

Hos oss skal barna kjenne på at ingen dømmer dem. I daglig samspill skal barna erfare nestekjærlighet og viktigheten av å vise at vi bryr oss om hverandre, samtidig som de opplever hvor godt det er å kjenne at andre bryr seg om dem. Gjennom aktiviteter, lek og andre møter i hverdagen skal barna erfare solidaritet og kjenne på det å være en del av gruppen og få støtte.

Hos oss skal barna få kjennskap til at det finnes ulike måter å tenke og leve på. I møte med åpne og lyttende voksne skal barna kjenne på og lære at de blir respektert uavhengig av familiesammensetning, kultur, tanker eller identitet. De skal oppleve verdien av demokrati, at de har en stemme og at de blir lyttet til om det er noe de ønsker å fortelle eller ytre. Barna skal kjenne på at deres mening betyr noe og blir tatt på alvor. Gjennom veiledning i møter med andre, skal barna lære om gjensidig respekt for hverandre og det genuine ønsket og viljen til å forstå et annet menneske. De skal føle seg likeverdige vennene sine og kjenne på at andre viser interesse for hvem de er og hva de tenker.

Barna skal lære om bærekraftig utvikling, og betydningen av det å ta vare på den verden vi bor i. De skal få begynnende forståelse av det å skape en verden som deres barn igjen kan leve godt i. Barna skal lære om hva det vil si å utnytte ressursene jorden tilbyr, uten å ødelegge den.

**“DET DU TROR OM MEG,
SLIK DU ER MOT MEG,
HVORDAN DU SER PÅ MEG,
HVA DU GJØR MOT MEG,
SLIK BLIR JEG”
(M.Jennes)**

ALLE LANDETS FUS BARNEHAGER JOBBER ETTER DEN SAMME VISJONEN:

”Sammen gir vi barndommen verdi;
Lek og glede, hverdagsmagi og vennegaranti”

FUS VERDIER

Som basis for alle våre verdier, og som en grunnleggende holdning ønsker vi at følgende verdier skal være tydelig i møtet mellom barn og voksne i Hektneråsen FUS barnehage:

GLØDENDE –

- Personalet evner å skape magiske øyeblikk i hverdagssituasjoner.
- Personalet viser genuin interesse for hvert enkelt barn.
- Barna møter motiverte voksne som viser tydelig engasjement i hverdagen.
- Personalet viser positivitet som smitter over på barna.

SKAPENDE –

- Barna møter anerkjennende voksne som lytter og tar barnas meninger på alvor.
- Personalet bekrefter handlinger, reflekterer sammen med barna og legger til rette for at de skal utvikle ferdigheter, og oppleve at hverdagen er fylt med ulike ting som kan utforskes og undre seg over.
 - De voksne gir barna verktøy til å ta i bruk og kommunisere gjennom sin egen kreativitet og fantasi.

TILSTEDEVÆRENDE -

- Alle blir møtt av en trygg voksen med blikk kontakt og et «Hei» når dere kommer til barnehagen.
- Personalet har tid til foreldrene når de henter og leverer, og tilbakemeldinger blir tatt seriøst og følges opp.
- Personalet har alltid et fang eller en trygg hånd å tilby barna.
- Personalet er lydhøre for barnas behov og støtter dem i deres utvikling.

BARN SOM GÅR I EN FUS BARNEHAGE KJENNETEGNES VED FØLGENDE EGENSKAPER;

FUS barn har et positivt selvbilde

For å oppnå dette jobber vi for at barna opplever å bli sett og hørt, og at de blir møtt med anerkjennelse og konstruktive tilbakemeldinger.

FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse

For å oppnå dette jobber vi med at barna skal få kjenne at noen blir glad for å se dem. Tilstedeværende og engasjerte voksne skaper et inkluderende miljø hvor barna føler tilhørighet til gruppa. Barna skal føle at de er verdifulle, og at alle har noe spesielt ved seg som er verdt å ta vare på og vise frem. Barna får mestringsopplevelser som gir dem selvfølelse og trygghet.

FUS barn gleder seg til ”resten av livet”, de vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller

Med dette mener vi at barna får ros og oppmuntring, og de opplever å bli tatt på alvor. De opplever at deres meninger lyttes til og at de har mulighet til å påvirke sin egen hverdag.

FUS barn tenker tilbake på barnehagetida med glede og fryd

Med dette mener vi at alle barn som har gått i vår barnehage skal se tilbake på denne tiden som en positiv og gledefylt periode i sitt liv. De skal huske personal som viste dem hvor verdifulle de er og at alle har noe spesielt ved seg som er verdt å ta vare på og vise frem. De skal huske at de voksne var tilstede, hadde tid og var gode lekekamerater.

Vi jobber med visjon, verdier og kundeløftene i det daglige, og diskuterer disse på møter og i evalueringer. Dette er et arbeid som vil løpe kontinuerlig i takt med at barnehagen stadig er i utvikling.

BARNES MEDVIRKNING/ MEDBESTEMMELSE

Barnehagelovens §3 sier dette om barns medvirkning: ”Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.” Rammeplanen følger opp dette ved å fremheve FNs barnekonvensjon som sier at barn har rett til å si sin mening og bli hørt.

For å få til dette må vi ta barneperspektivet, se ting fra barnets synspunkt. Personalets holdninger skal gjenspeile respekt og tilgjengelighet for barnas interesser, og hverdagen i barnehagen legges til rette slik at det finnes både tid og rom for å ta barnas uttrykk på alvor. Personalet må være bevisst på-, observant- og lyttende i forhold til barns formidling.

I praksis betyr dette at vi er lydhør for hva barna ønsker. Barna blir tatt med på råd, og er ofte med og planlegger hvor dagens tur går. Samlingsstunder legges opp etter hva barna interesserer seg for akkurat nå, og det er ikke sjeldent at et planlagt tema legges til side for å ta tak i innspill barna kommer med underveis.

I Hektneråsen FUS barnehage jobber vi for at alle skal bli ivaretatt og behandlet som det unike mennesket det er. Uansett sosial status, handikap eller religion, vi møtes til lek, glede og fellesskap.

Alle barn skal få mulighet til å:

- > Forstå og bli forstått.
- > Gi uttrykk for tanker, meninger og følelser.
- > Undre seg sammen med andre barn og voksne.
- > Få oppleve mestring.

For å lykkes i arbeidet til medvirkning arbeider personalet i barnehagen for å utvikle barns egenledelsesfunksjoner. Barn med gode egenledelsesfunksjoner vil i større grad være i stand til å kunne medvirke aktivt – i eget liv og på de ulike arenaer i samfunnet.

OMSORG

”Omsorg er nært knyttet til oppdragelse, helse og trygghet. Og er samtidig en viktig forutsetning for barns utvikling og læring” (R-2011, s 25)

I Hektneråsen FUS barnehage ser vi hvert enkelt barn og vi er tilstede både i de formelle og uformelle situasjonene i hverdagen.

Vi er tydelige og tilstedeværende voksne som skaper en forutsigbar hverdag for ditt barn. En god omsorg er avgjørende i forhold til barns trygghet, og videre trang til å utforske verden.

Barn og voksnes kroppsspråk sier mer enn vårt verbale språk, vi som jobber i vår barnehage skal være best på å lese barnets behov – for trøst, oppklaring, eller om de bare trenger et fang.

I Hektneråsen FUS barnehage tar vi oss tid til å lytte og vi oppnår blikkontakt. Vi gir barnet små hint, og stimulerer nysgjerrigheten deres for å hjelpe de på vei om de står fast. Vi voksne er gode forbilder, vi viser barna i vår barnehage at det er lov til å prøve og det er lov til å feile! Det viktigst av alt er å vise veien til å stole på seg selv, gi barnet et positivt selvbilde og til å bli den beste utgaven av seg selv! Alle barn skal få muligheten til å «skinne»!

Barnets erfaringer, interesser, tanker og samtaler også utenom barnehagen er viktige for oss – i fortid, nåtid og om fremtiden. En voksen skal holde oppmerksomheten, lytte og følge barn opp med blikk. Vi lar oss undre sammen med barna og vi stiller spørsmål underveis. Vi hjelper barn i å knytte vennskap, og vi lar barn være barn. Vi verner om leken.

Vårt fokus er at alle barn trenger bekræftelser og en oppnåelse av anerkjennelse, det er viktig for oss å fremme individualitet. Det er helt avgjørende at barnet opplever oss voksne som tålmodige og at vi viser de respekt. Samtidig viser vi omsorg ved å sette grenser. Barn skal oppleve tilhørighet i vår barnehage.

Ta barneperspektivet, og se verden gjennom et barns øyne – opplev magi!

Barna i Hektneråsen FUS barnehage skal oppleve-

At barnehagen er et godt og trygt sted. Vi gir alle barn omsorg og trygge rammer i hverdagen. Barna skal oppleve at de betyr noe og at alle er like mye verdt!

Omsorgsfulle voksne trøster hvis barnet er lei seg. Hos oss får alle barn et fang eller en hånd å holde i.

Voksne som tar dem på alvor og lar de bidra til at hverdagen blir best mulig ut i fra sine forutsetninger. Våre barn blir forberedt og opplever trygghet rundt hendelser som skjer eller skal skje i nærmeste fremtid. De har medvirkning og de har medbestemmelse!

Barnehagehverdagen er preget av et glødende, tilstedeværende og engasjert personale som gir barna en skapende hverdag.

Gjennom lek, omsorg og læring i et trygt miljø får barna utvikle seg, oppleve mestring og få nye utfordringer.

FUS betyr først, og hos oss vil alle barna alltid være FUS!

Foreldrene i Hektneråsen FUS barnehage skal oppleve-

At vi etterlever det rammeplanen og loven har gitt oss mandat til å levere.

Alle blir tatt i mot med et imøtekommende «hei». De får ett «tak for i dag» når de går hjem.

At vi kan fortelle litt om barnets dag. Han / hun blir sett og hørt og vi tar alle barn på alvor! Hos oss får alle barn et fang eller en hånd å holde i.

Vi som jobber i Hektneråsen FUS barnehage er trygge voksne og gode rollemodeller, vi er tilgjengelige for barnet.

Åpenhet er viktig. I vår barnehage tar vi tak i de «vanskelige situasjonene», vi følger opp og gjennomfører samtaler.

Vi er opptatt av hvordan vi møter barn og voksne i ulike situasjoner. Personalet tar i mot beskjeder fra foreldre og sørger for at disse skrives ned. Ditt barn blir sett!

**«Møter jeg et barn,
så møter jeg et menneske»**

(Anne- Cath Vestly)

SATSINGSOMRÅDE

EGENLEDELSE I LEK OG LÆRING

Alle FUS barnehagene har gått inn i et prosjekt som heter «Egenledelse i lek og læring». Fordi vi i Hektneråsen FUS barnehage ser viktigheten av temaet har vi valgt å fortsette med dette som vårt satsningsområde i perioden 2018-2020.

«Egenledelse er evnen til å være aktiv og selvstendig i en oppgave over tid. Barn må kunne starte opp, planlegge og organisere egen atferd. De må også kunne regulere egne følelser i ulike situasjoner og være fleksible nok til å prøve ut forskjellige løsninger når det kreves noe nytt av dem». Det handler om å lære seg sosiale ferdigheter.

I praksis betyr dette at vi voksne i barnehagen må være oppmerksomme på når barna bruker sine ferdigheter og i hvilke situasjoner de får mulighetene til å utvikle disse.

Ved å legge til rette for at barnet selv kan finne en løsning styrker vi barnets mestringfølelse og legger dermed også et godt grunnlag for erindring av hendelsen, som videre kan føre til en permanent lærdom hos barnet.

Ved å være tilstedeværende voksen som ser, legger til rette og støtter barna på dets vei ønsker vi å legge et godt grunnlag **for at barna skal utvikle seg og bli den beste utgaven av seg selv.**

Lek er en sentral og viktig del av barnas liv. Gjennom leken øver barna seg på sitt eget sosiale liv. Leken er med på å utvikle motoriske ferdigheter, sosial kompetanse, språkferdigheter og samarbeidsevne. Den er frivillig, indre motivert, selvvalgt og med masse humor.

Spesielt i rolleleken får barna prøvd ut sine evner til å kommunisere, samarbeide, være fleksible, lede, bli ledet, ta roller, organisere, igangsette, ha selv kontroll osv. Vi voksne har en særs viktig oppgave i barns lek og må være oss bevisst vår rolle. Vi skal ikke styre, men lede barna der vi ser at noen av barna sliter med samspillet eller ikke får være med i leken.

Et barn med gode lekeegenskaper vil lettere knytte vennskapsbånd, og når du har en venn har du større sjanse for å utvikle deg i en positiv retning. Inkludering av alle barna i leken er noe vi vil ha fokus på.

Hvert enkelt barn er forskjellig, og skal behandles ulikt. Samtidig skal alle barn behandles med likeverd, og de skal lære å respektere hverandre for den de er. Vi kan ikke alltid ha svar på alt, men det er viktig å undre seg sammen med barna. Da får de anledning til å finne svarene selv.

Dette fokuset vil føre oss over i den nærliggende kompetansen **danning**, som” Rammeplan for barnehagen” trekker frem som viktig kompetanse. Danning dreier seg om å formes som menneske i verden. Det handler om å utvikle evnen til å reflektere over egne handlinger og væremåter.

Vi skal lære barna å inkludere hverandre uansett kultur og vise dem at nytt og annerledes ikke er skremmende eller mindre verdt. Barna skal møte voksne som tar tak i mobbing og utestengelse og lærer dem verdien av å inkludere alle.

Danning skjer i samspill med omgivelsene og setter barna i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen, og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større felleskap. Barna skal kunne si sin mening og samtidig føle at det de sier blir tatt på alvor. Barna i barnehagen skal møte voksne som aksepterer et mangfold av følelser, ideer og tanker og som tar alle like alvorlig, og voksne som tar tak i mobbing og utestengelse og lærer dem verdien av å inkludere alle. Personalet i barnehagen har kunnskap om barn og vet at det å vise motstand og opponere er en naturlig del av deres dannelsingsprosess.

**”Det har jeg aldri prøvd før,
Så det klarer jeg helt sikkert!”**

-Pippi Langstrømpe

HOS OSS OPPLEVER OG LÆRER BARNA

BLANT ANNET:

EVENTYRLYST-

De fleste barn er naturlig undrende, utforskende og nysgjerrige. Men som Vygotsky sier "man kan ikke skape fantasi ut av tomhet". Som voksne i barnehagen er det vår jobb å tørre å by på oss selv og skape hverdagsmagi sammen med barna. Vi må være voksne som er tilstede i nuet og åpne for barnas tanker, innspill og refleksjon. Vi må gripe øyeblikkene og spinne videre på barnas innspill- hverdagen er full av muligheter.

GOD KOMMUNIKASJON-

Barna hos oss skal oppleve at voksne lytter, undrer seg og er interessert med hele kroppen.

Voksne har ansvar for god kommunikasjon ved å være bevisst på sitt stemmeleie, kroppsspråk og begrepsbruk. Voksne skal stille åpne spørsmål til barna og la barn få en tenkepause før de svarer.

VENNEKOMPETANSE-

Barna hos oss skal få støtte og veiledning i hvordan man får en venn og hva det vil si å ha og være en venn. De skal oppleve at de får hjelp om de ikke mestrer, samt veiledning i hvordan en tar vare på vennskap.

LEKEKOMPETANSE-

Hos oss har vi fokus på lekekompetanse. Barna skal kunne, forstå og ikke minst benytte seg av ulike strategier i leken.

Dette for å øke barns rolleprogresjon fra 1-6 år, samt jobbe mot å ha aktive og deltagende voksne både i inne og uteleken.

LØFT

Hos oss har vi fokus på LØFT, løsningsfokusert tilnærming for barn.

Man lærer mer av å granske sine beste erfaringer enn å kartlegge sine feil. Det innebærer i praksis at vi må innta en litt annen rolle som voksen i barnehagen ved å flytte oppmerksomheter bort fra korreksjon og over til synliggjøring og bekreftelser av alt det som går bra.

Eks. sette fokus på når barna gjør noe fint for en annen eller deler en leke; «så dere at Ole inviterte med Kari i leken? Dett var veldig raust» «Så dere hvordan Ole delte bilene med Kari?»

For å få til dette må vi gå på «lysglimtjakt» hos barna for å finne ut av hva barnet: lykkes med, greier, tar initiativ til, sier og gjør. Dette fordi vi ønsker å gi barnet sjansen til å utvikle den beste utgaven av seg selv og/ eller øke barnas status i gruppen- godt støttet av voksne veileder er viktig.

Vi mener Løft er en god metode da den

- setter barnet i sentrum
- fokuserer på barns mestring
- skaper grunnlag for refleksjon og læring
- fører til bedre relasjoner og sosiale ferdigheter

Alle ansatte i barnehagen har deltatt på “LØFT for barn” kurs med LØFT-veileder Ivar haug.

Ønsker du å lese mer om Løft som metode kan du finne det her:

<http://www.loftforbarn.no/>

RELASJONSKOMPETANSE

Høsten 2018 starter vi et utviklingsarbeid med fokus på personalets relasjonskompetanse. Relasjonskompetanse er ferdigheter, evner, kunnskaper og holdninger som etablerer, utvikler, reparerer og vedlikeholder relasjoner mellom mennesker (Spurkland, 2012).

Alle som jobber med barn må ha evnen til å se det enkelte barnet, imøtekomme deres behov og bidra til barnas mestringsopplevelser. For å ivareta dette i praksis er personalet nødt til å gå i seg selv og reflektere over egen praksis. Gjennom arbeidet med LØFT har vi lært å vende blikket mot barnas positive egenskaper og fokusere på disse. Videre skal vi nå tørre å gå inn i oss selv, og eget potensiale.

Gjennom dette utviklingsarbeidet, må vi tørre å se etter både våre styrker, men også våre svakheter og vi må jobbe med kulturen oss ansatte i mellom. Vi må tørre å ha et kritisk blikk på egen praksis og se muligheter for å utvikle oss. Vi må bli kjent med det mennesket vi er i møte med andre og se hvilke utviklingspotensialer vi har. Denne kompetansen har stor betydning for kulturen, samarbeidet og kvaliteten på arbeidet vi utfører i barnehagen.

For å kunne jobbe på denne måten må relasjonene både mellom personalet, til barna og foreldrene være positivt og fylt med tillitt. Vi skal derfor igjennom kurs, fagligarbeid og praksisøvelser jobbe med å styrke både personalets og barnas relasjonskompetanse de neste årene.

SMARTMAT – FOR MATGLEDE OG GODE MATVANER

Siden 2016 har alle FUS barnehagene hatt fokus på noe vi kaller «SmartMat». Ansatte er kurset og fått innføring i hvilken mat barn trenger for å vokse og utvikle seg til å kunne bli den beste utgaven av seg selv.

Målet med SmartMat er først og fremst å fremme matglede hos barna, og bidra til god utvikling og sikre at hjernen får rett næring.

Ved å sikre kroppen de nødvendige næringsstoffene i hverdagsmat, kan man bl.a. få mer overskudd, energi, konsentrasjon, hukommelse og bedre immunforsvar. Dette er næringsstoffer som kroppen ikke produserer selv, men som man må få tilført gjennom maten man spiser hver dag. Vitaminer, mineraler, proteiner, karbohydrater og fett er slike viktige næringsstoffer/byggekløsser.

Barn i førskolealder går gjennom en enorm og svært bratt lærings- og utviklingskurve på få år. De er mange timer i barnehagen hver dag og inntar ofte 2-3 viktig måltider i barnehagen. Lek og samvær med andre barn er hovedfokus for et førskolebarn. Men for at man skal orke å leke masse, konsentrerer seg lenge og samhandle med andre mennesker trenger man mat som er stappfull av nyttige byggeklosser. Mat som inneholder mye sukker og raske karbohydrater blir fort brukt opp og gir kroppen ingen vedvarende energi. Når kroppen ikke får de rette byggeklossene får man en rastløs og stresset kropp, og veien til dårlig humør og konflikter med andre kan bli kort.

Hva betyr så dette for barna i Hektneråsen?

1. Vi serverer alle måltider i barnehagen, varmlunsj 4 dager i uken.
2. Maten leveres av ASKO - MatForMinsten.
3. Vi serverer grønnsaker til måltider
4. Vi bruker ren fisk eller fiskemat med høyest mulig fiskeinnhold
5. Vi bruker rent kjøtt eller kjøttvarer med høyest mulig kjøttinnhold
6. Vi bruker vann som tørstedrikk
7. Vi har god balanse mellom varmmåltider og brødmåltider for å skape variasjon

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG EVALUERING

Årsplanen legger grunnlaget for de mer kortsiktige planene i barnehagen. Vi holder årsplanen vår levende ved aktivt å bruke den i plan- og evalueringsarbeidet underveis. Vi planlegger og evaluerer i flere fora;

- > Planleggingsdager
- > Personalmøter på kveldstid
- > Ledermøter
- > Avdelingsmøter
- > Nettverk med andre FUS barnehager i området

Arbeidet på hver enkelt avdeling planlegges av pedagogisk leder, i samarbeid med avdelingens øvrige personale og etter innspill fra barna.

Arbeidet evalueres i avdelingsmøter og personalmøter, og vil kunne dokumenteres gjennom:

- > Dagsrapporter, ukesbrev/månedsbrev
- > Daglig foreldrekontakt/ Foreldresamtaler/ Foreldremøte
- > Månedsevaluering
- > Informasjon på e-post/ hjemmesiden
- > Fotodokumentasjon
- > Brukerundersøkelse

SAMARBEID

Vi samarbeider blant annet med:

> FUS ADMINISTRASJONEN

OG DE ANDRE FUS BARNEHAGENE

> BARNEHAGENS STYRE

> FORELDRE OG SAMARBEIDSUTVALG

> BARNEHAGEADMINISTRASJONEN I KOMMUNEN

> PEDAGOGISK PSYKOLOGISK TJENESTE (PPT)

PPT er en sakkyndig instans som kan bistå med spesialpedagogisk hjelp, og gi råd og veiledning til barnehagen i forbindelse med enkeltbarn. Foresatte må gi skriftlig samtykke dersom barnehagen ønsker å samarbeide med PPT om enkeltbarn.

> BARNEVERN

Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får hjelp og omsorg i rett tid. Barnevernet er også en rådgivende og støttende instans for familier som har behov for ekstra hjelp/støtte i perioder.

> TVERRFAGLIG TEAM

Tverrfaglig team består av representanter fra PPT, barnevern, helsestasjon og barnehagen. Her diskuteres faglige problemstillinger, og det gis råd og veiledning i forhold til arbeid med enkeltbarn og barn i grupper.

> HELSESTASJON

> SKOLE

OVERGANG BARNEHAGE/SKOLE

Barnehagen skal, i samarbeid med foreldre og skolen, legge til rette for t barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning (RP s.33).

Gjennom plan for overgang fra barnehage til skole er nedfelt i barnehagens årsplan.

Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner (RP s. 34).

Siste året i barnehagen har førskolebarna et eget opplegg som har som mål å styrke samhold og tilhørighet, og forberede barna godt frem til skolestart. Vi jobber med både praktiske og sosiale ferdigheter som det er viktig å ha ved skolestart, for eksempel blyantgrep, lære seg å lytte, ta imot og utføre enkle beskjeder. Og selvstendighetstrening som å vente på tur, være en god venn, ta hensyn, og kle av og på seg selv. Dersom foreldre samtykker vil barnehagen overlever nødvendig informasjon til skolen.

Dette trener vi på Hektneråsen FUS barnehage:

- At barna lærer at deres mening betyr noe, og at de er trygge på å si i fra.
- At barna trives i lek og har vennekompetanse
- At barna skal være trygge og forskende og glede seg til skolen
- Å se verdien av å planlegge, pakke og rydde før og etter en tur.
- Konsentrasjon.
- Skal ha et positivt selvbilde, de skal vite at det er greit å si «nei»

Disse målene er viktige for oss for de de tar utgangspunkt i de erfaringer vi har med barn og deres interesser og ønsker. I tillegg er de målbare.

Kommunal plan for overgang barnehage-skole finner du på barnehagens hjemmeside. I 2018 vil vi starte et samarbeidsprosjekt med Smestadskole for å sikre en enda bedre avslutning på barnehagetiden og overgang til skole.

PROGRESJONSPLAN FOR HEKTNERÅSEN FUS BARNEHAGE FOR BARNA:

FAGOMRÅDE:	1 – 2 ÅR	3 – 5 ÅR	Førskolebarna
Kommunikasjon, språk og tekst:	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Føler glede av å bli lest for. -Gleder seg over å lytte til og lære enkle rim og regler. -Fryder seg over å få lytte til musikk og lære nye sanger. - Får uttrykt sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Legger til rette for at barnet får kjennskap til rim, regler, fortellinger og skaper magiske møter med de ulike sjangerne. -Samler barna og synger sanger hver dag. - Lytter til og beveger seg til musikk sammen med barna. -Viser barna at de har tid til å lytte og at de er genuint interessert i det de ønsker å fortelle eller lurer på. - Gjennom lek, hjelpe barna å bli trygge på seg selv, og få støtte i møte med andre barn og skape vennskap. 	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Gleder seg over og bli lest for, bli gode på å lytte og gjøre seg forstått. - Utvikler sitt språk gjennom lek, sang og rytme. -Bruke språket til å ta kontakt med andre på en god måte <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gir barna positive opplevelser av høytlesning, både i liten og stor gruppe. Bekrefter barna når de kommuniserer, og går rfem med et godt eksempel som gode lyttere. -Beriker barnas hverdag med ulike møter med lek, sang og rytme. -Oppmuntre til vennskap gjennom lek og aktiviteter. Hjelper barna å bli trygge på seg selv, og gi barna støtte i møtene med andre barn. 	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få erfaring med ulike måter og uttrykke seg på, som lekeskrift, tegning og tekst. - Bruke språket sitt som redskap til å løse konflikter. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gjennom samtaler og aktiviteter har barna fått kunnskap om like strategier de kan bruke i samspill med andre. - skape et språkmiljø som oppmuntre barna til å leke med både tall og skriftspråket sitt.

FAGOMRÅDENE:	1 – 2 ÅR	3 – 5 ÅR	Førskolebarna
Kropp, bevegelse, mat og helse:	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Får en positiv opplevelse av å bruke kroppen aktivt både i inne- og utelek. - Ser på av og påkledning som en spennende og morsom utfordring. De skal oppleve mestring ved å få til selv. - Får glede seg over å kunne gå på asfalt, snø, skogsstier og mestre ulike underlag. - Opplever koselige stunder rundt måltider i barnehagen. - Opplever gleden av et sunt og variert kosthold. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Legger til rette for kroppslige aktiviteter ute og inne som f. eks hinderløyper, lek i klatrestativ og turer. -Personalet oppmuntret til å øve på/ klare en del selv, ved å styrke barnas selvfølelse og gi positive tilbakemeldinger. - Personalet gir barna tid og mulighet til å øve på og klare av- og påkledning på egenhånd. - Personalet er lydhøre for barnas behov. 	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Får være i ulendt terreng og videreutvikle sine motoriske ferdigheter. -Føler glede over å være ute i allslags vær og årstider. - inspireres til et sunt kosthold. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lar barna få utforske i ulike terreng. Gå tur i nærmiljøet og ha et utfordrende uteområde. - Viser entusiasme for å være ute, vise på ulike aktiviteter etter vær og arrangere utedager. -Går frem med et godt eksempel for barna, skaper positive matsituasjoner med spennende og sunn mat. 	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opplever aktiviteter som gir dem kunnskap om egen kropp. -Blir kjent med og lære seg å sette ord på egne og andres følelser. - Opplever glede ved og selv kunne kle seg etter vær. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gir barna kjennskap til egen kropp og mestring gjennom aktiviteter i og utenfor barnehagens område. -Lærer barna å sette ord på følelser gjennom bruk av ulikt faglig materiell. - Snakker om været og barna får muligheten til å selv se sammenheng mellom været og hva vi tar på oss. Lærer barna om rekkefølge – hva tar vi på først og sist.

FAGOMRÅDE:	1 – 2 ÅR	3 – 5 ÅR	Førskolebarna
Kunst, kultur og kreativitet:	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Opplever utforskningslyst og nysgjerrighet rundt det å skape og eksperimentere. -Gjennom prosessen ved å lage noe selv, få et eierforhold til dette og være stolt over noe som er egen produsert. - Opplever at de selv kan avslutte et arbeide eller en aktivitet etter ønske. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Oppmuntrer barna og finne frem ulikt kjent og ukjent materiale. Gjerne gjenbruk. -Gir positive oppfordringer, ros og tilbakemeldinger, som igjen gir skaperglede og lyst hos barna til å være mere kreativ. -Er spontane. - Være opptatt av prosessen ikkje det ferdig produktet. 	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gleder seg over tilgjengelighet til materialene i barnehagen som fargeblyanter, tusjer, saks, pappa og lim - Gleder seg over å beherske og å kunne tilegne seg kunnskap om ulike formningsteknikker. - får fryde seg over å lytte til musikk, øve på rytme og bruke instrumenter. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legger tilrette for at barna skal ha tilgang til materialene. - Er delaktige og legger frem ulike ideer, veileder og inspirerer barna. - Viser glede over sang, dans, instrument og musikk. 	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gleder seg til å møte ulike kunstneriske uttrykk gjennom dramatisering, rolleleken og sangleker. - opplever å møte ulike kunstneriske og kulturelle uttrykk som gjenspeiler et mangfoldig samfunn og ulike tidsepoker. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -er rollemodeller som gir inspirasjon til dramatisering, rollelek og sanglek gjennom leken, både uformelt og organisert. - synliggjør vårt kulturelle samfunns mangfold gjennom historien, med bilder, tekst og musikk.

FAGOMRÅDENE:	1 – 2 ÅR	3 – 5 ÅR	Førskolebarna
Natur, miljø og teknologi:	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fryder seg over hva naturen har å tilby. - Undrer seg over de ulike årstidene. - Opplever glede over å se ting spire om våren. - Får spennende og morsomme opplevelser med is og vann. -Gleder seg over å bli kjent med ulike teknologiske muligheter. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Legger til rette for at barna skal få tid og mulighet til å undre seg over naturens mangfold. - Legger til rette for at barna får se, kjenne og lukte på ulike materialer og hva de kan brukes til både ute og inne. -Legger til rette for at barna deltar i hele prosesser som eks. prosessen fra et bilde tas til det henges på veggen. 	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opplever glede av de fire årstidene våre. - Utforsker og undrer seg over nærmiljøet, naturen og naturfenomener. - Utforsker ulike former for teknologi. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viser glede over naturen, og det å være ute i allslags vær. Legger til rette for spennende møter med likheter og ulikheter og vi undrer oss sammen. - Legger tilrette for bruk av ulik teknologi. 	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utforsker ulike former for teknologi. - gjennom et tydelig fokus på bærekraftig utvikling får de kunnskap om sammenheng mellom egne handlinger og hvordan de påvirker miljøet. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legger til rette for ulike eksperimenter med bruk av teknologi. - Viser glede over naturen, og det å være ute i allslags vær. Legger til rette for spennende møter med likheter og ulikheter og vi undrer oss sammen. - Gjør barna kjent med kildesortering. Lære seg å sortere søppel etter f.eks et måltid.

FAGOMRÅDENE:	1 – 2 ÅR	3 – 5 ÅR	Førskolebarna
Etikk, religion og filosofi:	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Gleder seg til en ny dag i Hektneråsen FUS barnehage. Barna gir uttrykk for at de føler seg velkomne, trygge og ivaretatt. - Føler glede og mestring ved å hjelpe hverandre, er stolte av å gi omsorg, dele og vente på tur. ELLER- Føler glede og mestring ved å vise omsorg for hverandre og vente på tur - opplever spenning og forventning knyttet til høytidene. -Viser engasjement over å mestre ulike møter og situasjoner som kan oppstå i samspill med andre barn i barnehagen. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Møter alltid barn og foreldre med ett "hei" med benevnning av barnets navn, samt "takk for dagen" når barnet går hjem. -Personalet ser hvert enkelt barn. Det skal alltid være ett fang å sitte på eller ei hand å holde i. -Personalet skaper rom og muligheter til at barna kan yte omsorg for hverandre. Personalet skal gi skryt og oppmuntre barna til å være gode mot hverandre. Hjelp barna til å kunne inkludere andre barn i lek. -Personalet presenterer og markerer de ulike høytidene vi har i det norske samfunnet. Videreføre vår kulturarv. -Barnet skal møte ansatte som viser at det er lov å vise følelser og som hjelper til når barna trenger det. -Personalet hjelper barn i konfliktsituasjoner til å finne konstruktive løsninger. 	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Får innsikt i andre kulturer og får oppleve forståelse og toleranse. - Får spennende opplevelser ved markering av ulike høytider. - Gjennom egenledelse blir barna tryggere på seg selv og blir mer selvstendige. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snakker positivt om at vi er ulike. - lærer barna om empati, selvhevdelse og anerkjennelse. - presenterer barna for markering av norske tradisjoner, FN dagen og samefolkets dag. - Øker sin egen komeptanse i forhold til egenledelse, arbeide aktivt med egenledelse i barnas hverdag og utfordre både seg selv og barna i egenledelse. 	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -- Opplever spennende møter med ulike høytider og markeringer. - Opplever engasjement og glede over å kunne bidra til å hjelpe andre barn gjennom innsamling til «Sykehusbarna». - Føler mestring og glede over å kunne gi uttrykk for egne meninger, og vise respekt for andres meninger. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lar barna bli kjent med «Sykehusbarna» gjennom bilder og historier. Barna bidrar til innsamling av midler ved å avholde høstfest i barnehagen. - har samtaler hvor barna undrer seg og stiller spørsmål for å forstå. - gjennom samtaler har vi fokus på samarbeid, å dele og å kunne si stopp. Barna trenger voksne som minner de på, og trekker disse områdene inn i hverdaglegen.

FAGOMRÅDENE:	1 – 2 ÅR	3 – 5 ÅR	Førskolebarna
Nærmiljø og Samfunn:	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Får gleden av å bli kjent med nye barn og voksne, både på egen og andre avdelinger. - Opplever stolthetsfølelse og får en positiv opplevelse av å vise hvor de bor. - Får kjenne på følelsen av nysgjerrighet og begeistring ved å besøke forskjellige lekeplasser i nærmiljøet. - Bli kjent med ulike tradisjoner, levesett og familie former <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gir barna tid og rom til å gjøre seg kjent med andre barn og voksne. - Gir barna mulighet til å vise sin tilhørighet, og gjøre de stolte. - Tar med barnegruppa til andre lekeplasser for å gjøre barna mer kjent i nærmiljøet, og gi de nye fysiske utfordringer. - Gjennom samtaler og markering gi barna kjennskap til ulike tradisjoner, levesett og familie former. 	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppleve gleden av å være i nærmiljøet og å kjenne seg igjen. - få glede seg over endringene i naturen og barnehagens uteområde. - opplever eksursjoner til nærliggende tettsteder. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tar med barna på turer i nærmiljøet og nærliggende tettstrøk. De skal være tilstedeværende, nysgjerrige og medforskende pedagoger. - undres med barna, vekke barnas nysgjerrighet og undersöker sammen med barna. 	<p>Barna:</p> <p>På mange spennede turer blir barna kjent med ulike arenaer i nærmiljøet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gjennom en opplevelsesrik og spennende overnatting i barnehagen, får barna styrket selvstendighetsfølelsen og samholdet i gruppen. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sørger for at barna blir kjent med skolen, nærmiljøet og nærliggende tettsteder. - Bidrar til at barna får kunnskap om vei og trafikk på steder de ferdes ofte. - Hele førskolegruppa får mulighet til å overnatte i trygge omgivelser i barnehagen. De får være med på planleggingen, komme med ideer og bidra til at det blir en god opplevelse for alle.

FAGOMRÅDENE:	1 – 2 ÅR	3 – 5 ÅR	Førskolebarna
Antall, rom og form:	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Fryder seg over å telle fingrer og tær -Får gleden av og utforske forskjellige lekerom og lekeformer; glasstunnel, balanse elementer, pappesker og lignende. -Undrer seg over at for eksempel en ball kan finnes i flere størrelser. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Setter ord på ulike elementer som stor, liten, over, under osv, i lek, samtaler og hverdagssituasjoner med barna. -Setter navn på farge og form på ulike leker - Bruker sanger og sangleker som inneholder matematiske benevnninger. -Endrer rommets form for å tilpasse barnas lek ,og inspirerer til å utforske rommet på nytt. 	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Gleder seg over å spille spill - opplever stolthet og begeistring når de bygger med ulike konstruksjonsleker. - opplever matematikk i hverdagsaktiviteter som å dekke på bordet og dele opp frukt. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - er tilstede og er tilgjengelige for å hjelpe barna til å forstå spillreglene. - sørger for tilgjengelighet til materialer og inspirerer til å bruke kreativiteten. - setter ord på de matematiske begrepene i barnas hverdagsaktiviteter. 	<p>Barna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gjennom lek, aktiviteter og hverdagslige stunder skal barna lære og utvikle begynnende matematiske begreper og matematisk forståelse, geometriske figurer og få bedre kjennskap til tall og telling. -Barna skal ha tilgang til materiale som utvikler den matematiske forståelsen. F.eks. konstruksjonsleker, tall og matematiske symboler. -Barnet skal oppleve å lære om matematikk og romforståelse som lystbetont og etter barnas tempo og modenhet. <p>Personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Legger til rette for meningsfylte og spennende møter med matematikk, geometri, tall og telling og romforståelse. Dette kan skje både igjennom spontane situasjoner der personalet støtter og bevisstgjør barnet, men også ved planlagte aktiviteter. -Skal være bevisst på har tilgang til materiale som utvikler den matematiske forståelsen. F.eks. konstruksjonsleker, tall og matematiske symboler. -Påser at læringen foregår på en spennende og meningsfylt måte for barnet. -Setter ord på de matematiske begrepene i barnas hverdagsaktiviteter og lek.

DE ANSATTE

Alle ansatte i Hektneråsen FUS barnehage deltar på kurs for at vi hele tiden skal gi et best mulig tilbud til våre barn. FUS kjeden er opptatt av kvalitet og kompetanse og alle ansatte gjennomgår FUS sine egne kurs og grunnopplæring. I tillegg deltar vi også på diverse kurstilbud tilpasset tema og fokusområder i barnehagen.

I år skal følgende kompetanseutvikling utføres hos oss:

Kurs:	Deltakere:
Lederutvikling	Dagligleder
FUS skolen* (grunnopplæring)	Nye ansatte
Personalmøter med faglig innhold	Alle
Relasjonsledelse-kurs	Alle
Planleggingsdager	Alle
Kurs i pedagogisk veiledning	2(4) pedagoger

*Fus skolen er grunnopplæringen som alle som begynner å jobbe i FUS barnehager skal delta på. Målet er at alle nyansatte sendes på kurs i løpet av sitt første år i barnehagen.

Hektneråsen FUS barnehage as
Tristilvegen 12, 2008 Fjerdingby | tlf: 907 05 999 | e-post: dl.hektnerasen@bhg.no
<https://fus.no/hektnerasen>

FUS AS | Karenslyst allé 9b, 0287 Oslo | tlf: 21 93 45 00
e-post: post@fus.no | www.fus.bhg.no

Hektneråsen